Huvudman

Kardemumma Utbildning AB
info@ummaforskolor.se

Ärendet

Tillsyn av anpassade grundskolan Kardemumma anpassad grundskola i Stockholms kommun.

Beslut

Skolinspektionen avslutar ärendet.

Avstående från ingripande

Skolinspektionen avstår med stöd av 26 kap. 12 § p. 2 skollagen (2010:800) från att ingripa mot Kardemumma Utbildning AB avseende brister rörande garanterad undervisningstid. Skolinspektionen avslutar därmed ärendet.

Beslutet om avstående från ingripande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser lärares anställningsform, att eleverna ges undervisning av behöriga och legitimerade lärare, att undervisningen ges under ledning av lärare, tillgång till elevhälsa, konfessionella inslag i utbildningen, ägar- och ledningsprövning och prövning av huvudmannens ekonomiska förutsättningar.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån uppgifter om eventuella missförhållanden hösten 2023 inlett en tillsyn av Kardemumma anpassad grundskola i Stockholms kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Kardemumma anpassad grundskola följer gällande bestämmelser gällande lärares anställningsform, att undervisningen bedrivs under ledning av lärare, att eleverna ges undervisning av behöriga och legitimerade lärare samt tillgång till elevhälsa. Vidare har vid tillsynen kontrollerats om det förekommer konfessionella inslag i utbildningen. Tillsynen har även omfattat bestämmelserna om ägar- och ledningsprövning och prövning av huvudmannens ekonomiska förutsättningar.

Tillsynen har genomförts genom oanmält besök i verksamheten den 22 november 2023. Vid ett senare aviserat besök på skolan den 5 december 2023 har intervjuer genomförts med elever, lärare, assistenter och personal i elevhälsan. Intervjuer har hållits digitalt med rektorn den 7 december liksom med representanter för huvudmannen den 14 februari 2024.

Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bl.a. scheman, timplaner, lärarlegitimationer och anställningsbevis . Till grund för ägar- och ledningsprövning och prövning av ekonomiska förutsättningar ligger uppgifter och handlingar som huvudmannen inkommit med samt uppgifter från andra myndigheter.

Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material som är av betydelse för beslutet och har inkommit med skriftliga synpunkter den 9 januari 2024 respektive den 6 mars 2024.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Avstående från ingripande

Garanterad undervisningstid

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Huvudmannen har den 30 november 2023 på begäran skickat timplan och scheman för läsåret 2023/2024. Av dessa framgår att huvudmannen endast har beslutat om fördelning av undervisningstid enligt den timplan som gäller för elever som läser ämnesområden och att samtliga rådande scheman baserar sig helt på denna.

Skolan rymmer tre klasser. I intervju uppger schemaläggande lärare att klasserna är blandade med avseende på elevernas ålder och årskurs men att eleverna i klassen följer samma schema och att alla elever därför läser utifrån det timantal som anges för högstadiet i timplanen för ämnesområden.

Av intervju med lärare, rektor och skolchefen framgår att det finns två elever i en av klasserna på skolan som läser enligt den anpassade grundskolans timplan för ämnen. Av intervju med lärare, rektor och skolchef framgår vidare att dessa elever läser timplanen för ämnen i full utsträckning och inte kombinerat med ämnesområden. På frågan om det finns något schema för ämnesundervisningen samt hur undervisningstiden fördelats utifrån timplanen uppger samtliga intervjuade att dessa elever läser tillsammans med övriga elever i klassen och följer övriga klassens schema. Elevernas klasslärare uppger i intervju att de elever som läser enligt den anpassade grundskolans timplan för ämnen studerar enligt samma schematider som övriga elever i klassen. När övriga elever ges undervisning i ämnesområden så ges dessa elever samtidigt ämnesundervisning av läraren. Enligt läraren gör eleverna i praktiken ungefär samma saker på lektionerna men ibland försöker läraren föra in inslag som är mer ämnesspecifika för de elever som läser ämnen. Det finns emellertid inte något schema där det framgår hur tiden för undervisning i respektive ämne fördelas under den tid övriga elever läser ämnesområden.

På frågan om det sker någon typ av avstämning mot den garanterade undervisningstid för respektive ämne som anges i timplanen, uppger rektorn att det inte sker någon närmare kontroll av hur mycket undervisningstid eleverna får i respektive ämne. Rektorn uppger att det är den ansvarige läraren som i praktiken fördelar tiden mellan ämnena som eleverna ska läsa.

Skolchefen uppger i intervju i februari 2024 att huvudmannen inte fattat något beslut om fördelning av undervisningstid för elever som läser ämnen och att förklaringen till detta ligger i att det hittills varit mycket få elever på skolan som läst ämnen.

Skolchefen uppger i intervju vidare att eleverna som läser ämnen beräknas ha fått 1,9 timmar mindre undervisningstid per vecka under läsåret 2022/2023 än de skulle ha haft, som en följd av att schemat baserats på timplanen för ämnesområden. Skolchefen uppger vidare att eleverna kompenseras med 3 timmar och 15 minuter i det nya schemat som kommer gälla under våren 2024 i syfte att täcka den undervisningstid dessa gått miste om.

Huvudmannen har i mars 2024 inkommit med schema för de elever som läser ämnen. Av schemat framgår hur huvudmannen har beslutat om fördelning av undervisningstiden för de elever som läser ämnen i den anpassade grundskolan.

Rättslig reglering

Anpassade grundskolan ska ha nio årskurser, som indelas i lågstadium, mellanstadium och högstadium. Lågstadiet består av årskurs 1-3, mellanstadiet av årskurs 4-6 och högstadiet av årskurs 7-9. (11 kap. 4 och § skollagen). Den totala undervisningstiden för varje elev som läser ämnen i anpassade grundskolan ska vara minst 6 890 timmar. För en elev som läser ämnesområden ska den totala undervisningstiden dock vara minst 6 665 timmar. (11 kap. 7§ skollagen.)

Undervisningen ska omfatta följande ämnen eller ämnesområden. Ämnen: bild, engelska, hem- och konsumentkunskap, idrott och hälsa, matematik, musik, naturorienterande ämnen, samhällsorienterande ämnen, slöjd, svenska eller svenska som andraspråk, och teknik. Ämnesområden: estetisk verksamhet, kommunikation, motorik, vardagsaktiviteter, och verklighetsuppfattning. Utöver de ämnen och ämnesområden som anges i första stycket ska det som ämne finnas modersmål för de elever som ska erbjudas modersmålsundervisning. Vidare ska det finnas skolans val (11 kap. 6 § skollagen).

Bestämmelser om fördelning av den garanterade undervisningstiden på ämnen och ämnesområden (timplaner) finns i bilaga 2 till skolförordningen. (10 kap. 2 § skolförordningen.) Huvudmannen beslutar efter förslag av rektorn om fördelning mellan årskurserna av undervisningstiden. (10 kap. 3 § skolförordningen.) För elever som får undervisning i en kombination av ämnen och ämnesområden får rektorn besluta om avvikelser från timplanerna i den omfattning som behövs. Även för andra elever får rektorn besluta om avvikelser från timplanerna i den omfattning som behövs för att anpassa undervisningen till elevernas särskilda förutsättningar och behov. (10 kap. 4 § skolförordningen.)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att verksamheten vid Kardemumma anpassad grundskola brustit i förhållande till författningarnas krav då huvudmannen, vid tiden för tillsynsbesöket, inte fattat beslut om fördelning av undervisningstiden för det fåtal elever som läser enligt timplanen för ämnen i anpassad grundskola. I utredningen framkommer inget annat än att de elever som läser ämnen läser samtliga ämnen i den anpassade grundskolans timplan. Utifrån vad Skolinspektionen erfar har rektorn inte fattat några beslut om avvikelser från timplanen gällande någon av de aktuella eleverna. Av utredningen framgår vidare att skolan tidigare har brustit vid schemaläggning och att elever veckovis gått miste om garanterad undervisningstid som en praktisk konsekvens av detta.

Av det schema som huvudmannen inkommit med i mars 2024 framgår hur huvudmannen beslutat att fördela undervisningstiden för ämnen i timplanen i fortsättningen. Det framgår av det granskade schemat att eleverna från och med mars 2024 ges undervisning inom samtliga ämnen utifrån den garanterade undervisningstiden. Av utredningen framgår vidare att huvudmannen nu har beslutat om att utöka undervisningstiden för de elever som läser enligt timplanen för ämnen i anpassad grundskola för att kompensera för undervisningstid som eleverna tidigare har gått miste om. Skolinspektionen bedömer därför att huvudmannen vidtar nödvändig rättelse för att avhjälpa bristen och finner därför skäl att avstå från att ingripa.

Val av ingripande

Skolinspektionen får enligt 26 kap. 12 § skollagen avstå från att ingripa om en överträdelse är ringa (p. 1), den vars verksamhet granskas vidtar nödvändig rättelse (p. 2), eller det i övrigt med hänsyn till omständigheterna finns särskilda skäl mot

ett ingripande (p. 3). Kardemumma Utbildning ABs verksamhet vid Kardemumma anpassad grundskola uppfyller inte författningarnas krav vad gäller garanterad undervisningstid.

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen vidtar nödvändig rättelse genom att besluta om hur den garanterade undervisningstiden ska fördelas för elever som läser enligt timplanen för ämnen samt att kompensera undervisningstid som eleverna tidigare har gått miste om. Skolinspektionen finner därför skäl att avstå från att ingripa.

Områden utan konstaterade brister

Undervisning ges under ledning av lärare

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med elever, lärare, elevassistenter, rektorn och skolchefen framgår att elever vid tidpunkten för Skolinspektionens besök, undervisas i modersmål på somaliska av elevassistenter som inte är anställda som lärare. Dessa har fått planeringstid tilldelad för att ansvara för undervisningen.

Skolchefen uppger i intervju i februari 2024 att huvudmannen varit medveten om att undervisningen i modersmål på somaliska under läsåret 2023/2024 bedrivits av assistenter som inte är lärare och att detta beror på att läraren i modersmål på somaliska är tjänstledig sedan augusti 2023.

Huvudmannen har den 5 mars 2024 annonserat efter modersmålslärare på Arbetsförmedlingens hemsida. Huvudmannen har den 15 mars 2024 inkommit med ett anställningsavtal som styrker att en modersmålslärare i somaliska anställts på skolan sedan 13 mars 2024.

Rättslig reglering

I skollagen avses med begreppet undervisning sådana processer som på lektioner eller vid andra lärtillfällen leds av lärare eller förskollärare mot mål som anges i förordningar och andra författningar som ansluter till denna lag och som syftar till utveckling och lärande genom att barn eller elever inhämtar och utvecklar kunskaper och värden (1 kap. 3 § skollagen)

Eleverna ska genom strukturerad undervisning ges ett kontinuerligt och aktivt lärarstöd i den omfattning som behövs för att skapa förutsättningar för att eleverna ska uppfylla de kriterier för bedömning av kunskaper eller betygskriterier som minst ska uppfyllas och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för utbildningen. (5 kap. 2 § skolförordningen)

Skolan ska erbjuda eleverna strukturerad undervisning under lärares ledning, såväl i helklass som enskilt. (Läroplanen Lgr 22 2.2)

Skolinspektionens bedömning

Av utredningen framgår att elever under läsåret 2023/2024 har fått modersmålsundervisning i somaliska av personal som inte är lärare. Av skollagens bestämmelser om vilka som får undervisa i skolväsendet framgår att uppgiften att bedriva och ansvara för undervisning är förbehållen lärare och inte kan lämnas till annan personal. Med anledning av att Kardemumma Utbildning AB mars 2024 anställt en modersmålslärare i somaliska får denna brist anses vara avhjälpt.

Undervisningen ges av legitimerade och behöriga lärare

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har inför tillsynen tagit del av en sammanställning över undervisande personal på skolan. Av den personalförteckning och de lärarlegitimationer som huvudmannen skickat in i november 2023 framgår att det fanns fem lärare anställda på skolan och att ingen av dessa är behörig att undervisa i skolformen anpassad grundskola. En lärare är för närvarande tjänstledig.

Tre av lärarna, varav en är tjänstledig, har lärarlegitimation men saknar behörighet att undervisa i skolformen anpassad grundskola. De två resterande lärarna, varav en är vikarie för den lärare som är tjänstledig, saknar lärarlegitimation.

I intervju med skolchefen uppger denne att rekrytering av lärare till skolan i huvudsak skett genom personlig kontakt och spontana ansökningar som kommit in till huvudmannen. En av lärarna som nu är tjänstledig har varit anställd sedan skolan startade 2018. Skolchefen uppger att det vid starten av verksamheten var bråttom att få lärare på plats och att det då därför inte skedde någon annonsering via arbetsförmedlingen eller liknande. En lärare, som saknar lärarlegitimation, har varit anställd sedan 2019. Skolchefen uppger att det inte heller då skedde någon annonsering från huvudmannens sida utan att läraren anställdes i samband med att elever från lärarens tidigare arbetsplats började på Kardemumma grundsärskola. Läraren ifråga var tidigare tillsvidareanställd men anställningen har under läsåret 2023/2024 gjorts om till en visstidsanställning (se nedan under rubriken ”lärares anställningsform”).

En lärare, som har lärarlegitimation med behörighet att undervisa i ämnet bild i grundskolan men som saknar behörighet att undervisa i anpassad grundskola, anställdes under 2023. Skolchefen uppger att inte heller denna rekrytering föregicks av någon annonsering från huvudmannens sida.

Huvudmannen har den 5 mars 2024 utannonserat två tjänster på Arbetsförmedlingen. Av annonserna framgår att huvudmannen efterfrågar lärare som är legitimerade och behöriga att undervisa i anpassad grundskola.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att endast den som har legitimation som lärare eller förskollärare och är behörig för viss undervisning, som huvudregel, får bedriva undervisningen (2 kap. 13 § skollagen).

För att vara behörig att undervisa i anpassad grundskola krävs, utöver en behörighetsgivande lärarexamen, även att läraren har en speciallärarexamen med specialisering mot intellektuell funktionsnedsättning. Kravet på speciallärarexamen gäller inte lärare som har avlagt en äldre behörighetsgivande examen om den omfattar inriktning eller specialisering mot intellektuell funktionsnedsättning. Läraren måste därutöver vara behörig att undervisa i det ämne han eller hon undervisar (2 kap. 13–15 a §§ förordning [2011:326] om behörighet och legitimation för lärare och förskollärare [behörighetsförordningen]).

Av förarbetena till skollagen framgår att huvudmän har en skyldighet att för undervisning använda lärare som har en utbildning som är avsedd för den undervisning som han eller hon ska bedriva. Det övergripande syftet med reglerna är att så långt som möjligt säkerställa att elever får undervisning av lärare som har en utbildning för den undervisning de bedriver. Ambitionen ska vara att eleverna alltid undervisas av lärare som har en utbildning för den undervisning som de bedriver (prop. 2009/10:165, s. 262, 269 och 649). Vidare anges att läraren är den enskilt viktigaste faktorn för elevernas resultat och att studier visar att lärares ämneskompetens och didaktiska kompetens är avgörande för att eleverna ska nå goda resultat (prop. 2009/10:165, s. 261). Att en skola har tillräckligt med lärarresurser, både vad gäller omfattning och kvalitet, är en central förutsättning för att elever ska kunna få sin rätt till utbildning tillgodosedd och för att utbildningen i övrigt ska hålla en hög kvalitet (prop. 2013/14:112, s.47).

Om det inte finns någon att tillgå inom huvudmannens organisation som uppfyller kraven enligt 13 § eller om det finns något annat särskilt skäl med hänsyn till eleverna, får en annan lärare eller förskollärare bedriva undervisningen (2 kap. 18 § skollagen).

I förarbeten till bestämmelsen anges följande. För att få använda en annan lärare i den befintliga organisationen, i enlighet med undantagsregeln, bör det vara tillräckligt att det i huvudmannens organisation inte finns någon lärare med rätt utbildning tillgänglig. Handlar det om nyrekrytering bör huvudmannen naturligtvis så långt möjligt anställa lärare med en utbildning avsedd för den undervisning läraren ska bedriva (prop. 2009/10:165, s. 268 f).

Om det saknas en lärare med legitimation och rätt behörighet inom organisationen kan huvudmannen låta en annan lärare bedriva undervisningen, under förutsättning att denna person har tillräcklig kompetens och är lämplig för det (prop. 2010/11:20 s. 84 f).

I 2 kapitlet 18 paragrafens andra stycke anges att en person som enligt huvudregeln inte får användas för att bedriva en viss undervisning får användas för detta under högst ett år i sänder. I normalfallet bör det vara till terminens eller läsårets slut. Huvudmannen är efter denna tid skyldig att på nytt försöka finna en lärare eller förskollärare som har en utbildning som är avsedd för undervisningen (prop. 2009/10:165, s. 653).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det vid tidpunkten för Skolinspektionens besök fanns brister vid Kardemumma anpassad grundskola när det gäller att undervisningen ska bedrivas av behöriga lärare. Utredningen visar att ingen av de undervisande lärarna vid skolenheten var behörig att undervisa i anpassad grundskola. Huvudmannen har, såvitt Skolinspektionen erfar, inte gjort några tidigare försök att rekrytera lärare som är behöriga att undervisa i den aktuella skolformen. Huvudregeln i skollagen innebär att endast den som har legitimation som lärare och är behörig för viss undervisning får bedriva undervisningen. Av både lag och förarbeten framgår att användande av lärare utan legitimation och utan rätt behörighet endast ska ske undantagsvis och under en begränsad tid. Av förarbetena framgår vidare att huvudmannen är skyldig att försöka finna en lärare som har en utbildning som är avsedd för den undervisning som ska bedrivas.

Med anledning av att Kardemumma Utbildning AB annonserat efter legitimerade och behöriga lärare bedömer Skolinspektionen att huvudmannen har vidtagit rättelse. Ärendet ska därför avslutas i denna del. Skolinspektionen förutsätter att huvudmannen fortsätter vidta åtgärder för att tillgodose att elever i så stor utsträckning som möjligt ges undervisning av för skolformen och ämnena behöriga lärare.

Lärares anställningsform

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har inför tillsynen tagit del av en sammanställning över undervisande personal på skolan. Av den personalförteckning och de anställningsavtal som huvudmannen skickat in i november 2023 samt av intervjuer med rektorn och representanter för huvudmannen, framgår att en lärare har fått tillsvidareanställning som lärare utan att denna har lärarlegitimation.

Huvudmannen har den 6 mars 2024 inkommit med ett nytt anställningsavtal för läraren av vilket framgår att lärarens anställningsform har ändrats till en visstidsanställning från och med 9 februari 2024.

Rättslig reglering

Endast den som har legitimation får anställas som lärare eller förskollärare i skolväsendet utan tidsbegränsning (2 kap. 20 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det vid tidpunkten för Skolinspektionens tillsynsbesök fanns brister avseende lärares anställningsform. Utredningen visar att huvudmannen anställt en lärare utan tidsbegränsning trots att denna saknar legitimation. Med anledning av att anställningsformen har ändrats får bristen anses vara avhjälpt. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Tillgång till elevhälsa

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervju med elevhälsans personal och rektorn framgår att elevhälsan på skolan innefattar kurator och skolsköterska som är anställda av huvudmannen. Av avtal som huvudmannen har inkommit med framgår att verksamheten vidare hyr in skolpsykolog och skolläkare på timbasis. Av intervjuer med elevhälsans personal och rektor framgår att dessa sistnämnda medverkar på större möten som hålls inom elevhälsan en gång per månad.

Av intervjuerna framgår vidare att elevhälsan även innefattar en lärare som ansvarar för specialpedagogiska insatser. Läraren uppger i intervju att denne är i färd med att utbilda sig till speciallärare men inte har gått färdigt utbildningen. Läraren uppger att denne sitter med i elevhälsan och arbetar med främjande och förebyggande insatser, samt även har handledning med personal på skolan.

Huvudmannen har vidare i januari 2024 inkommit med ett anställningsavtal av vilket framgår att huvudmannen från och med 19 januari 2024 har anställt en specialpedagog till elevhälsan.

Rättslig reglering

För eleverna i anpassade grundskolan ska det finnas elevhälsa. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande. Elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas. Elevhälsans arbete ska bedrivas på individ-, grupp- och skolenhetsnivå och ske i samverkan med lärare och övrig personal. Elevhälsan ska vara en del av skolans kvalitetsarbete. Vid behov ska elevhälsan samverka med hälso- och sjukvården och socialtjänsten. För medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog, kurator och specialpedagog eller speciallärare (2 kap. 25 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att verksamheten vid Kardemumma grundsärskola vid tiden för tillsynsbesöket brustit i förhållande till författningarnas krav avseende tillgång till specialpedagog eller speciallärare i elevhälsan. Med anledning av att Kardemumma Utbildning AB i januari 2024 anställt en specialpedagog får bristen anses som avhjälpt. Tillsynen ska därför avslutas i denna del.

Konfessionella inslag i utbildningen

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Kardemumma Utbildning AB har inte anmält till Skolinspektionen att utbildningen har konfessionell inriktning. Skolinspektionen har utifrån uppgifter om eventuella missförhållanden intervjuat elever, lärare, elevhälsans personal samt elevassistenter utifrån frågeställningen om det förekommer konfessionella inslag i utbildningen. I utredningen framkommer inte att det förekommer några konfessionella inslag i utbildningen.

Rättslig reglering

Konfessionella inslag är bekännande eller förkunnande inslag som tillhör en viss religion och som initieras och genomförs av huvudmannen eller på dennes uppdrag. (1 kap. 3 § skollagen.)

Formuleringen ”bekännande eller förkunnande inslag som tillhör en viss religion” avser religionsutövande som ligger nära religionsfrihetens kärna enligt regeringsformen. Inslag som omfattas är t.ex. trosbekännelse, bön och predikan. Betydelsefullt kan också vara i vilket sammanhang en handling sker. Ett exempel på något som inte är ett konfessionellt inslag är att elever inom ramen för undervisningen i religionskunskap studerar böner eller trosbekännelser som tillhör olika religioner. Om eleverna däremot uttalar en bön eller en trosbekännelse som tillhör den egna religionen i samband med en religiös ceremoni som på uppdrag av huvudmannen leds av skolans personal eller av huvudmannen inbjudna företrädare för en trosuppfattning, är det fråga om ett konfessionellt inslag. Även sjungande av religiösa sånger eller recitation av religiösa texter kan innebära bekännande eller förkunnande beroende på ordalydelsen och omständigheterna när detta utförs. Moment som ursprungligen har haft en konfessionell innebörd men som med tiden har blivit en tradition, t.ex. tändande av adventsljus, faller utanför definitionen, så länge som de inte innefattar eller kombineras med bekännande eller förkunnande delar. (Prop. 2021/22:157 s. 109)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Ekonomiska förutsättningar

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Huvudmannen har i ärendet inkommit med årsredovisning avseende räkenskapsåret 2022, aktuell balans- och resultatrapport för perioden januari till och med oktober 2023. I ärendet har även en kreditupplysning inhämtats från Upplysningscentralen (UC). Av utredningen framgår att huvudmannen bär sina kostnader och har ett stabilt eget kapital.

Rättslig reglering

En enskild huvudman ska ha ekonomiska förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för verksamheten (2 kap. 5 § andra stycket skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område och det har inte framkommit att det saknas ekonomiska medel för nödvändiga investeringar. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Ägar- och ledningsprövning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Tillsynen har omfattat prövning av ägar- och ledningskretsens insikt och lämplighet. Lämplighetsprövningen har avsett både de fysiska personerna i ägar- och ledningskretsen och den juridiska personen Kardemumma Utbildning AB. I ärendet har skriftligt material och upplysningar inhämtats från huvudmannen samt Bolagsverket, Kronofogdemyndigheten, Polismyndigheten och Skatteverket. Vidare har kreditupplysningar inhämtats i ärendet. Som en del i prövningen av angivna fysiska personers lämplighet utreds även den ekonomiska situationen i andra bolag som dessa har styrelseengagemang i, så kallade närstående bolag.

Det framgår av revisionsberättelsen för både räkenskapsåret 2020 och 2021 att revisorn anmärker på att styrelsen bryter mot lag- och regelverk genom att inte i rätt tid betala skatt, sociala avgifter samt mervärdesskatt. I revisionsberättelsen för 2022 förekommer inte någon sådan anmärkning. Huvudmannen har påförts flertalet kostnadsräntor på skattekontot under åren 2020-2022. Huvudmannen inte har kostnadsräntor under 2023. Huvudmannen har redogjort för orsaken till bristerna och de åtgärder som vidtagits för att framledes göra rätt mot det allmänna.

Rättslig reglering

Enligt 2 kap. 5 § skollagen får enskilda efter ansökan godkännas som huvudmän för bland annat anpassad grundskola och fritidshem. Godkännande ska enligt 2 kap. 5 § andra stycket lämnas om den enskilde genom erfarenhet eller på annat sätt har förvärvat insikt i de föreskrifter som gäller för verksamheten, har ekonomiska förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för verksamheten och i övrigt har förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för utbildningen. Vidare krävs enligt bestämmelsens tredje stycke att den enskilde i övrigt bedöms lämplig. Vid lämplighetsbedömningen ska viljan och förmågan att fullgöra sina skyldigheter mot det allmänna, laglydnad i övrigt och andra omständigheter av betydelse beaktas.

Av 2 kap. 5 a § skollagen framgår att följande personer ska omfattas av ägar-och ledningsprövningen när det gäller en juridisk person: den verkställande direktören och andra som genom en ledande ställning eller på annat sätt har ett bestämmande inflytande över verksamheten, styrelseledamöter och

styrelsesuppleanter, bolagsmännen i kommanditbolag eller andra handelsbolag samt personer som genom ett direkt eller indirekt ägande har ett väsentligt inflytande över verksamheten. Enligt bestämmelsens andra stycke ska prövningen enligt 5 § tredje stycket, i fråga om en juridisk person, avse de personer som anges i första stycket och den juridiska personen. Av 2 kap. 5 b § skollagen framgår att en sökande inte ska anses som lämplig enligt 5 § tredje stycket om det finns en risk för att barn eller elever i den verksamhet som ansökan avser kommer att utsättas för våld, tvång eller hot, diskriminering eller kränkande behandling eller påverkan som syftar till motarbetande av grundläggande fri- och rättigheter eller det demokratiska styrelseskicket.

I 26 kap. 3 § första stycket 5 skollagen anges att Skolinspektionen har tillsyn över att enskilda som godkänts av Skolinspektionen fortlöpande uppfyller kraven i 2 kap. 5 §.

Enligt regeringen bör viljan och förmågan att fullgöra skyldigheterna mot det allmänna, laglydnad i övrigt och andra omständigheter av betydelse beaktas vid lämplighetsprövningen. Tillståndsmyndigheten ska göra en samlad bedömning av alla omständigheter. (Prop. 2017/18:158 s 50.)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen har gjort bedömningen att följande personer tillhör ägar- och ledningskretsen: KAE såsom styrelseledamot samt VD, MAA såsom styrelseordförande, AHB såsom styrelseledamot samt MFM i egenskap av vice VD. Av utredningen framkommer att styrelsen visserligen har släpat med betalningar till det allmänna över tid samt påförts flera kostnadsräntor. Dessa brister ligger emellertid bakåt i tiden och huvudmannen har vidtagit rättelse. Vid en samlad bedömning finner Skolinspektionen att Kardemumma Utbildning AB får anses uppfylla författningarnas krav avseende insikt och lämplighet.

Beslutet har fattats av utredaren Erik Almqvist.

Utredaren Niklas Lundström har varit föredragande i ärendet.

I ärendets slutliga handläggning har även utredaren Maria Klasson medverkat.